

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

MUNZUR ÜNİVERSİTESİ

2023 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2024

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	7
7.	DENETİM BULGULARI.....	8

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu.....	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu.....	2
Tablo 3: 2023 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi.....	3
Tablo 4: 2023 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi.....	3

KISALTMALAR

MKE AŞ : Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Kira Alacaklarının Hatalı Muhasebeleştirilmesi
2. Hurda Niteliğindeki Taşınırın Yönetim Sürecinde Eksiklikler Bulunması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Munzur Üniversitesi 2008 yılında 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'na eklenen ek madde ile Tunceli Üniversitesi adıyla kurulmuştur. 20.08.2016 tarih ve 6745 sayılı Kanun'un 20'nci maddesiyle yapılan değişiklik ile bugünkü adını almıştır.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Munzur Üniversitesinin akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yüksekokul, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk müşavirliği ve müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversite bünyesinde; 8 fakülte, 6 bölüm, 1 enstitü, 3 meslek yüksekokulu ve 13 uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır.

Akademik ve idari personelin sınıf, ünvan ve kadro dağılım bilgileri Tablo 1 ve 2’de yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Ünvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	30	20	50
Doçent	68	29	97
Doktor öğretim üyesi	165	86	251
Öğretim görevlisi	119	61	180
Araştırma görevlisi	108	179	287
Toplam	490	375	865

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel idare	159	173	332
Sağlık	2	15	17
Avukatlık	1	2	3
Eğitim-öğretim	0	0	0
Teknik	57	39	96
Yardımcı	16	13	29
Sözleşmeli	5		5
İşçi	156		156
Toplam	396	242	638

Üniversitede 2023 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik, idari (sözleşmeli idari personel dahil) ve işçi personel toplamı 886’dır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’na ekli II sayılı cetvelin, (A) “Özel Bütçeli İdareler” bölümünde yer alan Munzur Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

İdarenin ekonomik sınıflandırma açısından 2023 yılına ait ödenek dağılımı ve yıl sonu harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3: 2023 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi

Gider Türü	Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Personel Giderleri	364.006.022,23	360.194.189,96	98,95
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	40.867.000,00	40.681.289,11	99,55
Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	46.158.248,32	38.995.832,74	84,48
Cari Transferler	10.831.425,00	9.831.188,23	90,77
Sermaye Giderleri	145.894.000,00	136.220.220,73	93,37
Sermaye Transferleri			
Toplam	607.756.695,55	585.922.720,77	96,41

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 389.605.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 218.151.695,55 TL ödenek eklenmiş ve toplam ödenek 607.756.695,55 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %96,41'i olan 585.922.720,77 TL kullanılmıştır.

2023 yıl sonu itibarıyla personel giderlerinde 364.006.022,23 TL ödeneğin 360.194.189,96 TL'si, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde 40.867.000,00 TL ödeneğin 40.681.289,11 TL'si, mal ve hizmet alımı giderlerinde 46.158.248,32 TL ödeneğin 38.995.832,74 TL'si, cari transferlerde 10.831.425,00 TL ödeneğin 9.831.188,23 TL'si, sermaye giderlerinde 145.894.000,00 TL ödeneğin 136.220.220,73 TL'si harcanmıştır.

Üniversite tarafından 2023 yılında; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Erasmus, Mevlana ve Farabi Değişim Programı, Kalkınma Ajansı destekleri ile Avrupa Birliği hibelerinden toplam 8.035.017,52 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

2023 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 4: 2023 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

Gelir Türü	Gelir Tahmini (TL)	Gerçekleşen (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.103.000,00	4.231.770,06	201,22
Alınan Bağış ve Yardımlar	384.732.000,00	524.607.000,00	136,35
Sermaye Gelirleri			
Diğer Gelirler	2.770.000,00	6.139.153,95	221,63
Toplam		534.977.924,01	
Gelirlerden Ret ve İadeler (-)		130.965,59	
Net Toplam	389.605.000,00	534.846.958,42	137,27

2023 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri 389.605.000,00 TL olup Üniversitenin yıl sonunda net bütçe geliri 534.846.958,42 TL olarak gerçekleşmiştir.

Dönem faaliyet geliri 634.134.997,42 TL, gelirlerden indirim, iade ve iskonto toplamı

130.965,59 TL ve faaliyet gideri 495.269.248,01 TL olan Üniversite, 2023 yılını 138.734.783,82 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

-Döner Sermaye İşletmesinin 2023 yılı net gelir toplamı 764.506,03 TL, gider toplamı 560.796,90 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem 203.709,13 TL kâr ile tamamlanmıştır.

-Sosyal Tesisin 2023 yılı gelir toplamı 1.073.885,54 TL, gider toplamı 1.067.404,04 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem sonu 6.481,50 TL kâr ile tamamlanmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,

- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanun uyarınca iç kontrol sistemi; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

İç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir. 2023 yılı denetimi kapsamında, mezkûr mevzuat çerçevesinde, Üniversite iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe

alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. Hassas görevlere ilişkin prosedürler, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Deęerlendirme Standartları

Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdare hiçbir iç kontrol riski belirlememiştir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri belirlenmemiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak kurulmuştur. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi, mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmamıştır.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun henüz kurulmaması nedeniyle değerlendirilmemektedir. Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmuş olup 3 iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan 1'i doludur. İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim çalışması mevcut değildir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Munzur Üniversitesi 2023 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kira Alacaklarının Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Üniversite tarafından kiraya verilen taşınmazlara ait kira gelirlerinin muhasebeleştirilmesinde 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı ve 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun, "Kayıt Zamanı" başlıklı 50'nci, "Kamu Gelir ve Giderlerinin Yılı ve Mahsup Dönemi" başlıklı 51'inci ve Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Kayıt Zamanı, Kamu Gelir ve Giderleri ile Bütçe Gelir ve Giderlerinin Yılı" başlıklı 16'ncı maddelerinde öngörüldüğü üzere, genel yönetim kapsamında yer alan kamu idarelerinin kayıt yöntemi olarak tahakkuk esaslı muhasebe uygulanmaktadır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 6'ncı maddesinin (a) bendinde, kamu idarelerinin faaliyetlerine ilişkin gelir ve gider işlemlerinin tahakkuk esasına dayalı olarak gelir ve gider hesaplarında izleneceği; 315'inci maddesinde bütün gelir ve giderlerin tahakkuk ettikleri dönemin faaliyet sonuçları tablosunda gösterileceği; 346'ncı maddesinde ise kamu idarelerine ait gelir ve giderlerin tahakkuk ettirildikleri malî yılın hesaplarında gösterileceği belirtilmektedir.

27.12.2014 tarihli ve 29218 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Merkezî Yönetim

Muhasebe Yönetmeliği'nin 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı'na ait "Hesabın niteliği" başlıklı 51'inci maddesinde bu hesabın; mevzuatı gereğince gelir olarak tahakkuk ettirilen vergi gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirler ile bunlardan yapılan tahsilat veya terkinlerin izlenmesi için kullanılacağı, "Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 52'nci maddesinde ise bir yıl veya faaliyet dönemi içinde tahsili gereken tutarların bu hesaba, bir yıldan daha uzun sürede tahsili gereken tutarların ise duran varlıklar ana hesap grubunda yer alan gelirlerden alacaklar hesabına kaydedilerek izleneceği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Yönetmelik'in 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına ilişkin düzenlemeler getiren "Hesabın niteliği" başlıklı 54'üncü maddesinde; Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabının, tahakkuk ettirilen teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, diğer gelirler ve sermaye gelirlerinden ortaya çıkan alacaklardan takibe alınan tutarlar ve bunlardan yapılan tahsilatlar için kullanılacağı belirtilmiştir. "Hesabın işleyişi" başlıklı 56'ncı maddesinde ise takibe alınan alacakların, bu Hesaba borç, 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, Üniversite tarafından kiraya verilen taşınmazlardan elde edilecek gelirlerin 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabında, hukuk birimince takibi yapılan alacakların ise tamamının 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında izlenmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Yapılan denetimler sonucunda, Üniversite tarafından 2023 yılı içerisinde kiraya verilen taşınmazlara ait 428.923,46 TL olan kira tahakkuklarının 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabında izlenmediği ve tahsili sağlanamadığı için hukuk birimince takibi yapılan 46.940,26 TL kira alacaklarının ise 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında izlenmediği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında, Üniversite tarafından 2024 yılı içinde kiraya verilen taşınmazlardan elde edilen kira gelirlerinin 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı kaydına alındığı, ancak bulguda 46.940,26 TL'nin 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında izlenmesi gerektiğinin belirtilmesine rağmen 46.940,26 TL'nin sadece 5.746,77 TL'sinin kira gelirinden takipli alacak olmasından dolayı 5.746,77 TL'nin 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına alındığı bilgisi verilmiştir.

Kamu idaresi tarafından, 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına 5.746,77 TL'nin alınması doğru kabul edilmekle birlikte, 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı ve 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına 2024 yılında yapılan kayıtların 2023 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

Sonuç olarak, İdarenin kira alacaklarına ilişkin 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı ve 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabını kullanmaması nedeniyle, söz konusu hesaplarda kayıtların eksik olduğu, dolayısıyla mali tabloların doğruluğu ve güvenilirliğinin sağlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Hurda Niteliğindeki Taşınırın Yönetim Sürecinde Eksiklikler Bulunması

Ekonomik ömrünü tamamlayan ve hurdaya ayrılmasına karar verilen taşınırların muhafazası ve elden çıkarılmasında eksiklikler bulunduğu görülmüştür.

Taşınırların muhasebesi, kaydı, izlenmesi ve elden çıkarılması işlemleri Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından 2017 yılından itibaren kademeli şekilde uygulamaya konulan ve Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sisteminin bir parçası olan Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi-Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi ile bu sisteme entegre modüller (İhtiyaç Fazlası Taşınır Uygulaması, Kamu Taşıtları Yönetim Bilgi Sistemi) üzerinden yürütülmektedir. Taşınırların yönetimi ile ilgili temel düzenleme olan Taşınır Mal Yönetmeliği ise 2007 yılında yayımlanmıştır. Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde hurda; ekonomik ömrünü tamamlamış olan veya tamamlamadığı halde teknik ve fiziki nedenlerle alınış amaçları doğrultusunda kullanılması imkânı kalmayan ya da tamiri mümkün veya ekonomik olmayan arızalar nedeniyle kullanılmasında yarar görülmeyerek hizmet dışı bırakılan taşınırlar ile üretim sırasında elde edilen kırıntı, döküntü ve artık parçaları şeklinde tarif edilmiştir.

Adı geçen Yönetmelik'in "Hurdaya ayırma nedeniyle çıkış" başlıklı 28'inci maddesinde, ekonomik ömrünü tamamlamış olan veya tamamlamadığı halde hizmet dışı bırakılması gerektiği ilgililer veya oluşturulan özel komisyonlarca bildirilen taşınırlar için komisyon kurulacağı ve bu komisyon tarafından hurdaya ayrılmasına karar verilen taşınırların harcama yetkilisinin onayı ile kayıtlardan çıkarılarak imha edileceği, aynı zamanda taşınırın çıkışı ile ilgili bilgilerin Yönetmelik'te yazılı usullere göre muhasebe birimine iletileceği düzenlemeleri bulunmaktadır.

5591 Sayılı Kanun'a göre kurulan Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu (MKE), 30.06.2021 tarih ve 7330 sayılı Kanun ile Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi halini almıştır . Yasalarla verilen yetkiler dahilinde; kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaç fazlası ve kullanım dışı bırakılan veya niteliğini kaybetmiş olan her türlü hava, deniz ve kara taşıtları,

makine ve teçhizat ile tehlikeli veya tehlikesiz metal/metal bileşim atıkları, ekonomik değer taşıyan metal dışı (evsel nitelikte olmayan) mal ve malzemeler MKE Anonim Şirketi (MKE AŞ Geri Dönüşüm İşletme Müdürlüğü) tarafından toplanmaktadır.

Dolayısıyla kamu kurumlarının hurda malzemesini MKE AŞ'ye bildirmesi gerekmektedir. Bildirimi müteakip yerinde uzman incelemesi işlemi yapılarak MKE AŞ imkânları ile hurda malzemenin teslim/tesellüm işlemleri gerçekleştirilmektedir. Hurda mal bedeli, 20.03.1971 tarih ve 7/2156 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi gereğince, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından altı aylık olarak cinsine göre belirlenen birim fiyatlar üzerinden hurdası alınan Kurum/Kuruluşa ödenmektedir.

Üniversitenin 2021 ve 2023 yılları arasında 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabından hiç çıkış olmamıştır. Üniversite tarafından en son 2020 yılında MKE'ye devir suretiyle hurda malzemenin satışı sağlanmış, bu tarihten sonra hurdaya ayrılan taşınırlar için ise bir talepte bulunulmadığı anlaşılmıştır.

Ayrıca, Üniversite bünyesinde hurdaların tutulduğu genel bir hurda alanı bulunmadığından, hurdalar Üniversitenin değişik birimlerinde muhtelif alanlara dağılmış sağlıksız ve güvenliksiz ortamlarda muhafaza edilmektedir.

Kamu İdaresinin cevabında, hurdaların muhafaza edileceği bir hurda deposu bulunmadığı, önceki dönemlere ait çıkan hurdaların Makine ve Kimya Endüstrisi Hurda İşletmesi Müdürlüğüne satışının yapıldığı, hurdaların demirbaş deposunda muhafaza edildiği, çalışmayan durumda bulunan ve demirbaş deposunda muhafaza edilen elektronik cihazlara ait hurdaların kullanılabilir nitelikte olan parçalarının Bilgi İşlem Daire Başkanlığınca yürütülen hizmetlerde değerlendirilmek üzere muhafaza edildiği belirtilmekte ise de, hurda satışının yapıldığı 2020 yılında bu yana 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına kaydedilen tutar artarak 618.941,00 TL'ye ulaşmıştır. Bu taşınırların içinde elektronik cihazların yanısıra masa koltuk gibi başka taşınırların da olduğu anlaşılmaktadır. Zamanla bu taşınırların tamamen değerlendirilemez hale gelmesi sözkonusu olabileceği gibi yangın çalınma gibi risklerle karşılaşılması ihtimali de artmaktadır.

Bu itibarla, hurda mal ve malzemelerin tasnifli bir şekilde konulacağı bir hurda alanı belirlenmesi veya inşası, 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına kaydedilen taşınırların ilgili komisyon kararına göre imha edilerek veya Makine Kimya Endüstrisine satılarak kayıtlardan çıkarılması gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>